EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 24.8.2020
COM(2020) 470 final

2020/0223 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se Bulharsku poskytuje dočasná podpora podle nařízení Rady (EU) 2020/672 na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Nařízení Rady (EU) 2020/672 (dále jen „nařízení SURE“) stanoví právní rámec pro poskytování finanční pomoci Unie členským státům, které zažívají nebo jimž hrozí vážné narušení ekonomiky v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19. Podpora v rámci nástroje SURE slouží především k financování režimů zkrácené pracovní doby nebo podobných opatření, jejichž cílem je ochránit zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné, a tím snížit výskyt nezaměstnanosti a ztrátu příjmů, jakož i doplňkově k financování některých opatření souvisejících se zdravím, a to zejména na pracovišti.

Dne 7. srpna 2020 Bulharsko požádalo o finanční pomoc Unie podle nařízení SURE. V souladu s čl. 6 odst. 2 nařízení SURE Komise konzultovala bulharské orgány, aby ověřila náhlý a prudký nárůst skutečných a plánovaných výdajů, který přímo souvisí se dvěma opatřeními na podporu mezd přijatými v reakci na pandemii COVID-19. Tato dvě opatření poskytují mzdovou podporu zejména podnikům, které v souvislosti s rozšířením onemocnění COVID-19 pocítily významné omezení své činnosti nebo příjmů a bez uvedených opatření by nebyly schopné zachovat pracovní místa. Měsíční subvencování mzdových nákladů způsobilým podnikům činí 60 % měsíčního hrubého platu (včetně příspěvku zaměstnavatele na sociální zabezpečení) podporovaných zaměstnanců.

Bulharsko poskytlo Komisi veškeré příslušné informace.

S přihlédnutím k dostupným důkazům Komise navrhuje Radě, aby přijala prováděcí rozhodnutí o poskytnutí finanční pomoci Bulharsku podle nařízení SURE na podporu výše uvedených opatření.

• Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky

Tento návrh je plně v souladu s nařízením Rady (EU) 2020/672, na jehož základě se předkládá.

Tento návrh doplňuje další nástroj práva Unie, jehož účelem je poskytovat podporu členským státům v případě mimořádných událostí, a sice nařízení Rady (ES) č. 2012/2002 ze dne 11. listopadu 2002 o zřízení Fondu solidarity Evropské unie (EUSF) (dále jen „nařízení (ES) č. 2012/2002“). Dne 30. března bylo přijato nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/461, které uvedený nástroj mění za účelem rozšíření jeho oblasti působnosti tak, aby zahrnovala i případy závažného ohrožení veřejného zdraví, a vymezení konkrétních opatření způsobilých pro financování.

• Soulad s ostatními politikami Unie

Návrh je součástí řady opatření vypracovaných v reakci na současnou pandemii COVID-19, jako je například investiční iniciativa pro reakci na koronavirus, a doplňuje další nástroje, které podporují zaměstnanost, jako je Evropský sociální fond a Evropský fond pro strategické investice (EFSI) nebo Program InvestEU. Vzhledem k tomu, že tento návrh využívá k podpoře členských států v tomto konkrétním případě spojeném s rozšířením onemocnění COVID-19 výpůjčky a úvěry, představuje druhou obrannou linii k financování režimů zkrácené pracovní doby a podobných opatření, která pomáhá chránit pracovní místa, a tím zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné proti riziku ztráty zaměstnání.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Právním základem tohoto nástroje je nařízení Rady (EU) 2020/672.

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Tento návrh vychází z žádosti členského státu a projevuje evropskou solidaritu poskytnutím finanční pomoci Unie v podobě dočasných půjček členskému státu, který je zasažen rozšířením onemocnění COVID-19. Uvedená finanční pomoc představuje druhou obrannou linii, která dočasně podpoří zvýšené veřejné výdaje vládních institucí určené na režimy zkrácené pracovní doby a podobná opatření, s jejichž pomocí budou moci chránit pracovní místa, a tím zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné proti riziku ztráty zaměstnání a ztráty příjmu.

Tato podpora pomůže postiženým obyvatelům a přispěje ke zmírnění přímého sociálního a hospodářského dopadu, který tato krize související s pandemií COVID-19 způsobila.

• Proporcionalita

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality. Nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů daného nástroje.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ EX POST, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

• Konzultace se zúčastněnými stranami

Vzhledem k tomu, že je naléhavě nutné připravit návrh tak, aby jej mohla Rada přijmout včas, nebylo možné provést konzultaci se zúčastněnými stranami.

• Posouzení dopadů

Vzhledem k naléhavé povaze návrhu nebylo posouzení dopadů provedeno.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Komise by měla mít možnost sjednávat na finančních trzích výpůjčky a ty následně dále poskytnout členskému státu, který požádá o finanční pomoc v rámci nástroje SURE.

Kromě poskytnutí záruk členskými státy jsou do daného rámce zabudovány další ochranné prvky zajišťující finanční spolehlivost systému:

- důkladný a konzervativní přístup k finančnímu řízení,
- struktura úvěrového portfolia, která omezuje riziko koncentrace, roční expozici a nadměrnou expozici vůči jednotlivým členským státům a zároveň zajišťuje, aby bylo možné poskytnout nejpotřebnějším členským státům dostatečné prostředky, a
- možnosti refinancování dluhu.

2020/0223 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se Bulharsku poskytuje dočasná podpora podle nařízení Rady (EU) 2020/672 na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Rady (EU) 2020/672 ze dne 19. května 2020 o zřízení evropského nástroje pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE) v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 [1], a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 7. srpna 2020 Bulharsko požádalo Unii o finanční pomoc, která by doplnila jeho vnitrostátní úsilí při řešení dopadu rozšíření onemocnění COVID-19 a jeho socioekonomických důsledků pro pracovníky.

(2) Předpokládá se, že rozšíření onemocnění COVID-19 a mimořádná opatření, která Bulharsko provedlo s cílem omezit výskyt onemocnění a jeho socioekonomické a zdravotní důsledky, budou mít dramatický dopad na veřejné finance. Podle prognózy Komise z jara 2020 mělo Bulharsko na konci roku 2020 vykazovat schodek veřejných financí a veřejný dluh ve výši 2,8 %, resp. 25,5 % hrubého domácího produktu (HDP). Podle předběžné prognózy Komise z léta 2020 se předpokládá, že se HDP Bulharska v roce 2020 sníží o 7,1 %.

(3) Rozšíření onemocnění COVID-19 v Bulharsku imobilizovalo značnou část pracovní síly. To v Bulharsku vedlo k náhlému a prudkému nárůstu veřejných výdajů, který souvisel se dvěma opatřeními na podporu mezd, jak uvádí 4. a 5. bod odůvodnění.

(4) Konkrétně vyhláška Rady ministrů č. 55 ze dne 30. března 2020[2], jak je uvedena v žádosti Bulharska ze 7. srpna 2020, zavedla opatření, která poskytnou podporu na mzdy podnikům, jež v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 dobrovolně nebo na základě právních předpisů omezily nebo zcela zastavily svou činnost. Požaduje, aby během účasti na opatření a po stejnou dobu i poté nepřišli zaměstnanci o zaměstnání. Měsíční subvencování mzdových nákladů způsobilým podnikům činí 60 % měsíčního hrubého platu (včetně příspěvku zaměstnavatele na sociální zabezpečení) podporovaných zaměstnanců.

[1] Úř. věst. L 159, 20.5.2020, s. 1.

[2] Vyhláška Rady ministrů č. 55 ze dne 30. března 2020, ve znění vyhlášky č. 71 ze dne 16. dubna 2020 a vyhlášky č. 106 ze dne 28. května 2020 (Úřední věstník č. 31 ze dne 1. dubna 2020).

(5) Vyhláška Rady ministrů č. 151 ze dne 3. července 2020[3], jak je uvedena v žádosti Bulharska ze dne 7. srpna 2020, kromě toho zavedla opatření, která poskytnou podporu na mzdové výdaje podnikům, jež v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 utrpěly propad příjmů přinejmenším o 20 %. Požaduje, aby během účasti na opatření a po stejnou dobu i poté nepřišli zaměstnanci o zaměstnání. Měsíční subvencování mzdových nákladů způsobilým podnikům činí 60 % měsíčního hrubého platu (včetně příspěvku zaměstnavatele na sociální zabezpečení) podporovaných zaměstnanců.

(6) Bulharsko splňuje podmínky pro žádost o finanční pomoc, které stanoví článek 3 nařízení (EU) 2020/672. Bulharsko předložilo Komisi příslušné důkazy, že skutečné a plánované veřejné výdaje od 1. února 2020 vzrostly o 511 000 000 EUR z důvodu vnitrostátních opatření přijatých s cílem řešit socioekonomické dopady šíření onemocnění COVID-19. To způsobilo náhlý a prudký nárůst, neboť nová opatření se týkají nebo se mají týkat značné části podniků a pracovní síly v Bulharsku.

(7) Komise konzultovala Bulharsko a ověřila náhlý a prudký nárůst skutečných a plánovaných veřejných výdajů přímo související s režimy zkrácené pracovní doby a podobnými opatřeními, jak je uvádí žádost ze dne 7. srpna 2020, v souladu s článkem 6 nařízení (EU) 2020/672.

(8) Měla by být tudíž poskytnuta finanční pomoc s cílem pomoci Bulharsku řešit socioekonomické dopady vážného narušení ekonomiky způsobeného rozšířením onemocnění COVID-19.

(9) Toto rozhodnutí by nemělo předjímat výsledek případných řízení o narušení fungování vnitřního trhu, která mohou proběhnout, a to zejména na základě článků 107 a 108 SFEU. Nemělo by rovněž zprošťovat členské státy povinnosti oznamovat Komisi záměry poskytnout státní podporu podle článku 108 SFEU.

(10) Bulharsko by mělo Komisi pravidelně informovat o provádění plánovaných veřejných výdajů, aby mohla Komise posoudit rozsah, v němž Bulharsko tyto výdaje provedlo.

(11) Rozhodnutí o poskytnutí finanční pomoci je přijato se zohledněním stávajících a očekávaných potřeb Bulharska, jakož i žádostí o finanční pomoc podle nařízení (EU) 2020/672, které již podaly nebo plánují podat další členské státy, přičemž byly uplatněny zásady rovného zacházení, solidarity, proporcionality a transparentnosti,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Bulharsko splňuje podmínky stanovené v článku 3 nařízení (EU) 2020/672.

Článek 2

1. Unie poskytne Bulharsku půjčku v maximální výši 511 000 000 EUR. Půjčka má průměrnou dobu splatnosti nejvýše patnáct let.

2. Období dostupnosti pro finanční pomoc poskytnutou tímto rozhodnutím činí osmnáct měsíců počínaje prvním dnem po vstupu tohoto rozhodnutí v platnost.

3. Komise poskytne Bulharsku finanční pomoc Unie v nejvýše osmi splátkách. Splátka může být vyplacena v jedné nebo více tranších. Splatnost tranší v rámci první splátky

[3] Vyhláška Rady ministrů č. 151 ze dne 3. července 2020 (Úřední věstník č. 151 ze dne 7. července 2020).

může být delší než maximální průměrná splatnost uvedená v odstavci 1. V takových případech se splatnost dalších tranší stanoví tak, aby byla po vyplacení všech splátek dodržena maximální průměrná splatnost uvedená v odstavci 1.

4. První splátka bude uvolněna v závislosti na vstupu dohody o půjčce podle čl. 8 odst. 2 nařízení (EU) 2020/672 v platnost.

5. Bulharsko uhradí náklady financování Unie uvedené v článku 4 nařízení (EU) 2020/672 za každou splátku, jakož i veškeré poplatky, náklady a výdaje Unie vyplývající z jakéhokoli financování.

6. Komise rozhodne o výši a vyplacení splátek, jakož i o výši tranší.

Článek 3

Bulharsko může financovat tato opatření:

a) podporu mzdových nákladů podniků, jak je uvedena ve vyhlášce Rady ministrů č. 55 ze dne 30. března 2020;

b) podporu mzdových nákladů podniků, jak je uvedena ve vyhlášce Rady ministrů č. 151 ze dne 3. července 2020.

Článek 4

Bulharsko informuje Komisi do [*DATUM: šesti měsíců po datu zveřejnění tohoto rozhodnutí*] a následně každých šest měsíců o provádění plánovaných veřejných výdajů, a to až do doby, kdy budou tyto plánované veřejné výdaje v plné výši provedeny.

Článek 5

Toto rozhodnutí je určeno Bulharské republice.

Článek 6

Toto rozhodnutí se zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně